

**Ytre Hvaler
nasjonalpark**

Postadresse
Ytre Hvaler nasjonalparkstyre
Postboks 325
1502 Moss

Besøksadresse
Skjærgårdens hus
Vadbenken 8
1680 Skjærhalden

Kontakt
Sentralbord: +47 69 24 70 00
Direkte: +47 69 24 70 24
fmovpost@fylkesmannen.no
fmovmoo@fylkesmannen.no

Ole H Kristiansen

Hvaler Håndverk

Saksbehandler Monika Olsen

Vår ref. 2022/35702-3 432.3

Deres ref.

Dato 21.11.2022

Ytre Hvaler nasjonalpark - Dispensasjon til fasadeendring - Tisler 11 - 34/16

Søknad datert 18.11.2022 ble behandlet i Ytre Hvaler nasjonalparkstyre 25.11.2022.

Saksfremlegg til nasjonalparkstyret

Sak 2022-43 Dispensasjon til fasadeendring - Tisler 11 - 34/16.

Sekretariatets forslag til vedtak

Forvaltningsmyndigheten gir tillatelse til endringer av hytte og anneks - gbnr 34/16 - på Tisler, som beskrevet i søknaden (vedlegg 1) og i tegninger (vedlegg 3) på følgende vilkår:

- Solcelleanlegg skal være nedfelt i takflaten mot øst
- Alle vinduer og dører skal ha lemmer som dekker glassflater når hytten ikke er i bruk
- Det må ikke oppføres gjerder, stengsler eller anlegg på tomten, som kan ha en privatiserende virkning
- Fargebruk som medfører at bygningen unødig stikker seg fram skal unngås, så som hvite/lyse bygningsdetaljer
- Materialbruken og bygningsmessige arbeider skal være av en slik karakter at bebyggelsen framstår harmonisk og godt tilpasset omkringliggende miljø
- Stedlig vegetasjon skal ikke skades under arbeidet
- Vi presiserer at utendørs lagring av materialer er forbudt i nasjonalparken, jfr. § 3 pkt. 7.1, og må ikke forekomme etter at hytta er ferdigstilt.
- Materialer og utstyr skal fraktes til og fra hytta så skånsomt som mulig. All motorisert ferdsel på land er forbudt, og må ved behov omsøkes.

Vedtaket er fattet med hjemmel i verneforskriften § 3 pkt. 1.3 a).

Nasjonalparkstyrets vedtak

Settes inn

Søknad til nasjonalparkstyret

Det er prosjektert oppgradering av overnevnte eiendom.

Eiendommen har et stort etterslep av vedlikehold og er i behov for utbedringer av store råteskader. Hovedhytte er beregnet etterisolert og all kledning samt taktekke erstattes med ubehandlede materialer i malm furu og zink. Med dette valget av løsning/materialvalg får bygningsmassen en naturlig grå og ikke reflekterende farge på alle eksponerte overflater.

Solcelleanlegg prosjekteres nedfelt i takflaten mot øst for minst mulig eksponering. Det vil tilstrebes minst mulig refleksjon i solcellene som ønskes montert i takflaten.

Vindusplasseringer er i all hovedsak prosjektert med eksisterende plassering som nå. Men for å øke innvendig lysforhold er det ønskelig å utvide noen åpninger. Den største endringen er prosjektert i terrasseområdet mot sydøst. Her er det prosjektert et vindu i stue del, samt utskifting av vinduer på to soverom med dører pga rømningsvei. Dette området har ikke innsyn fra noen sider eller eksponering mot vannet.

Fasade mot nord er det prosjektert skyvedører fra kjøkken og gang. Feltet i gang har i dag tilsvarende dør bak lemmer, men kjøkken har vindusfelt. Samme overhøyde og bredde som prosjektert skyvedør. Alle vinduer og dører får lemmer som dekker glassflater når hytten ikke er i bruk.

Anneks som ligger litt nord for hovedhytte prosjekteres oppgradert med samme type overflater som hovedhytte. Ellers ingen endringer.

Fasadetegninger og plantegninger er vedlagt sammen med foto av eksisterende hytte.

Hjemmelsgrunnlag

Ytre Hvaler nasjonalpark ble opprettet 26.06.2009. Formålet (§ 2) er å:

- bevare et egenartet, stort og relativt urørt naturområde ved kysten i sørøst-Norge,
- bevare et undersjøisk landskap med variert bunntopografi,
- bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander, kystlandskap

med sjøoverflate og havbunn med korallrev, hard- og bløtbunn.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I henhold til verneforskriftens § 3 pkt. 1.1 er området vernet mot inngrep i landskapet og på sjøbunnen.

I henhold til verneforskriftens § 3 pkt. 1.2 er ikke bestemmelsene i pkt. 1.1 til hinder for: Vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring.

Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasset landskapet. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til ombygginger samt mindre utvidelser jf. § 3 pkt. 1.3 a). Fasadeendringer omfattes av denne bestemmelsen.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn ved behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskrifter. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget §8, føre-var-prinsippet §9, økosystemtilnærming og samlet belastning §10, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse §11 og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder §12.

Vurdering av saken

I nasjonalparken er det forbud mot en rekke tiltak og inngrep, blant annet ombygging av bygninger. Verneforskriftens bestemmelser i pkt. 1.1 er ikke til hinder for vedlikehold av bygninger, men vedlikehold omfatter ikke fasadeendringer, utvendige ombygginger eller utvidelse av bygninger. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til ombygging.

Vedlikehold som endrer bygningens karakter skal vurderes som ombygging. Med ombygging menes bygningsmessige endringer innenfor eksisterende grunnflate. Som ombygging regnes fasadeendring, vesentlig endring eller vesentlig reparasjon, jf. plan- og bygningsloven § 20-1 b og c. Som ombygging regnes også tiltak som innebærer bruk av andre materialer og/eller dimensjoner for ytterpanel, dører og vinduer, pipeløp og taktekking. Innvendig ombygging som ikke endrer bruken av bygningen er tillatt. Innredning av uthus er ikke tillatt.

I forvaltningsplanen er det et forvaltningsmål at *«forvaltningen av bygningene i nasjonalparken skal i størst mulig grad bidra til å ivareta og fremme verneformålet, og hindre små og store inngrep. Bygningsmessige tiltak skal vurderes i et langsiktig perspektiv, slik at man unngår at mange små endringer til sammen og over tid ødelegger verneverdier.»*

Retningslinjer i forvaltningsplanen sier at hensynet til landskap skal være tungtveiende ved bygningsmessige endringer. Stedlig vegetasjon skal bevares. Fargebruk som medfører at bygninger unødig stikker seg frem skal unngås, unntatt for tidligere småbruk og annen bebyggelse med kulturhistorisk verdi der tradisjonell fargesetting tillates. Materialbruk og bygningsmessige arbeider skal være av en slik karakter at bebyggelsen fremstår harmonisk og godt tilpasset omkringliggende miljø. Videre sier retningslinjene at vesentlig endring av utseende normalt ikke vil tillates. Forvaltningsmyndigheten kan sette vilkår til tillatelsen.

Etter § 8 i nml skal kunnskap om naturtypers utbredelse og effekt av påvirkning legges til grunn ved beslutninger som kan berøre naturmangfoldet. Kunnskap om naturmangfoldet på Tisler er hentet fra egen kjennskap til området, forvaltningsplanen, skjøtselsplan for Tisler, og databasene Artskart og Naturbase. Tisler utgjør et viktig landskap med flere naturverdier, bl.a. den utvalgte naturtypen kystlynghei og naturbeitemark, som er kontinuerlig beitet i lang tid. Tisler er også et statlig sikret friluftsområde, og et spennende friluftsområde i nasjonalparken. Området der hytten ligger, består hovedsakelig av berg og noen få flekker med kystlynghei. Det er ikke registrert arter som krever forvaltningshensyn på tomten (vedlegg 4).

Den omsøkte hytta ligger svært høyt og eksponert i landskapet. Hytta ligger på bart fjell, så vidt skjermet av fjelltoppen (Signalberget) (se vedlegg 5). Annekset ligger tilbaketrukket ned mot krattskogen. Godt skjult inne i krattskogen ligger nok et lite hus. Det er adkomst med trapper opp til hytta, og sitteplasser på fjellet ovenfor hytta. Sonen for skjøtsel av vegetasjon omfatter et 2 meter bredt belte rundt hytta og annekset, pluss et område mellom de to bygningene. I skjøtselssonen er det ikke tillatt med terrenginngrep som fjerning eller tilføring av masser, opparbeiding av ny plen og hage eller å plante fremmede arter, jfr. § 3 pkt. 2.2 e).

Hele Tisler utenom de private eiendommene, er sikret som friluftslivsområde, og benyttes av mange til friluftsmål om sommeren. Det er viktig at endring av bebyggelsen ikke virker mer avvisende på turgåere.

Når det gjelder omsøkte fasadeendringer på hytte og annekset, ser vi det som positivt at det er planlagt en type materialbruk som vil gå i ett med svabergene på stedet; all kledning samt taktekke ønskes erstattet med ubehandlede materialer i malmfuru og sink. Med dette materialvalget får bygningsmassen en naturlig grå og ikke-reflekterende farge på alle eksponerte overflater.

Vindusplasseringer er i all hovedsak prosjektert på eksisterende plassering, men for å øke innvendig lysforhold er det ønskelig å utvide noen åpninger. Den største endringen er prosjektert i terrasseområdet mot sydøst. Her er det prosjektert et vindu i stue-del, samt utskifting av vinduer på to soverom med dører pga rømningsvei. Dette området har ikke innsyn fra noen sider eller eksponering mot vannet. I fasade mot nord er det prosjektert skyvedører fra kjøkken og gang. Feltet i gang har i dag tilsvarende dør bak lemmer, men kjøkken har vindusfelt; samme overhøyde og bredde som prosjektert skyvedør.

Generelt er forvaltningsmyndigheten skeptisk til store vindusflater, da dette kan medføre at hytta blir mer fremtredende i landskapsbildet. Mer glass kan også gi økt eksponering og virke privatiserende. Dette kan begrunnes med økt solrefleksjon samt lysforurensning (utslipp av innelys om natten). Imidlertid har hytta kun strøm fra

solceller, så det vil antakelig begrense strømforbruket/lyskilder. Det kan også stilles vilkår om at alle vinduer og dører får lemmer som dekker glassflater når hytten ikke er i bruk.

Forvaltningsmyndigheten har tilstrekkelig kunnskap til å fatte en beslutning jf. nml § 8. Omsøkte endringer av vindusflater og dører i hytten vurderes som akseptabel. Materialbruk og bygningsmessige arbeider vil være av en slik karakter at bebyggelsen fremstår harmonisk og godt tilpasset omkringliggende miljø. Eksisterende vinduer er små, og det er forståelig at man ønsker mer lys, samt mulighet for rømningsvei fra soverom. Vi kan ikke se at planlagte endringer vil medføre større ulemper for friluftslivet eller naturverdiene. Endring av fasadene vil etter vår vurdering ikke påvirke landskapsbildet og verneverdiene negativt, men kan medføre at hytta blir mer avdempet, da den får materialer med en naturlig grå og ikke-reflekterende farge på alle eksponerte overflater, og det stilles som vilkår at alle vinduer og dører får lemmer som dekker glassflater når hytten ikke er i bruk. Tiltaket vil derfor ikke bidra til at den samlede belastningen blir for stor (nml § 10).

Kostnadene for å hindre eller begrense eventuelle skader dekkes av tiltakshaver (jf. § 11), ved at det stilles vilkår om at arbeidet skal skje så skånsomt som mulig. Tiltaket vil ikke bidra til at den samlede påvirkning av økosystemet blir for stor forutsatt at vilkårene følges, da miljøvennlige teknikker og metoder skal benyttes ved ombygging av hytten jf. § 12. Etter vår vurdering er nml § 9 ikke aktuell.

Etter forvaltningsmyndighetens vurdering vil ikke dette tiltaket stride mot vernevedtakets formål jf. § 2, og heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, forutsatt gitte vilkår.

Det omsøkte tiltaket kan også kreve tillatelse etter plan- og bygningsloven. Kommunen er forvaltningsmyndighet for dette lowerket. Søknad må derfor rettes til kommunen. Kommunen kan komme til andre resultater i sine vurderinger etter dette lowerket.

Klageadgang

Dette vedtaket kan med hjemmel i forvaltningsloven påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. En eventuell klage sendes til Miljødirektoratet via nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Monika Olsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg:

- 1 Dispensasjonssøknad Tisler 11
- 2 Bilder tisler 11 fasader
- 3 doc01083620221118075540
- 4 kart arter_naturtyper 34_16
- 5 A4 liggende kart gbnr 34_16

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN
HVALER KOMMUNE

Postboks 325
Storveien 32

1502
1680

MOSS
SKJÆRHALDEN

Vesterøy 15.11.2022

Søknad om dispensasjon . Tisler 11 gnr 34 bnr 16 1680 Skjærhalden

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Klima og miljøvernavdelingen/v

Monica Olsen

Nasjonalparkforvalter.

Søknad om dispensasjon fra Forvaltningsplanen for ytre Hvaler Nasjonalpark til fasadeendring på eiendom Tisler 11 34/16

Hjemmelshaver

Mari Lye/ Ansvarlig søker Hvaler Håndverk as.

Org 998195942

Neset 11 1684 Vesterøy

Det er prosjektert oppgradering av overnevnte eiendom.

Eiendommen her et stort etterslep av vedlikehold og er i behov for utbedringer av store råteskader.

Hoved hytte er beregnet etterisolert og all kledning samt taktekke erstattes med ubehandlede materialer i malm furu og zink.

Med dette valget av løsning/matrealvalg får bygningsmassen en naturlig grå og ikke reflekterende farge på alle eksponerte overflater .

Solcelle anlegg prosjekteres nedfelt i takflaten mot øst for minst mulig eksponering. Det vil tilstrebes minst mulig refleksjon i solcellene som ønskes montert i takflaten.

Vindusplasseringer er i all hovedsak prosjektert med eksisterende plassering som nå. Men for å øke innvendig lysforhold er det ønskelig å utvide noen åpninger. Den største endringen er prosjektert i terrasse området mot sydøst. Her er det prosjektert et vindu i stue del, samt utskifting av vinduer på to

soverom med dører pga rømningsvei. Dette området har ikke innsyn fra noen sider eller eksponering mot vannet.

Fasade mot nord er det prosjektert skyvedører fra kjøkken og gang. Feltet i gang har i dag tilsvarende dør bak lemmer, men kjøkken har vindusfelt. Samme overhøyde og bredde som prosjektert skyvedør.

Alle vinduer og dører får lemmer som dekker glassflater når hytten ikke er i bruk.

Anneks som ligger litt nord for hoved hytte prosjekteres oppgradert med samme type overflater som hoved hytte. Ellers ingen endringer.

Fasadetegninger og plantegninger er vedlagt sammen med foto av eksisterende hytte.

Med vennlig hilsen

Ole Herman Kristiansen

Hvaler Håndverk as

Neset 11

1684 Vesterøy

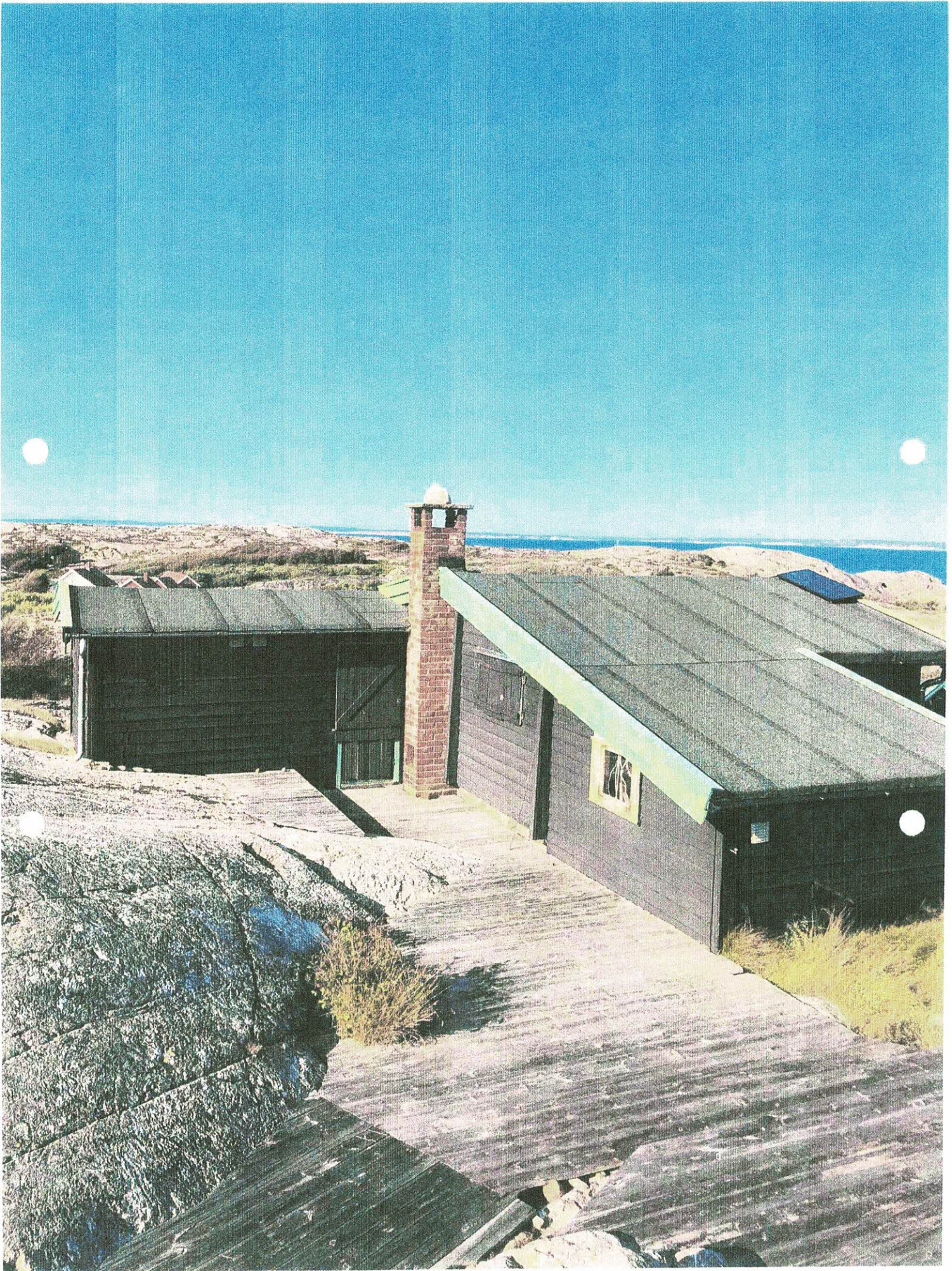

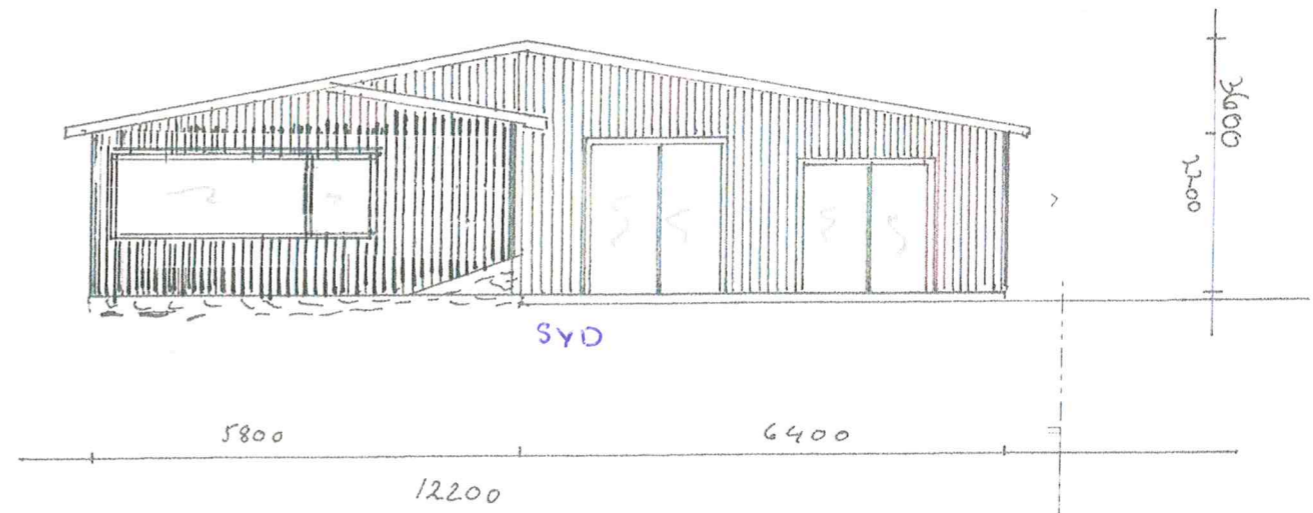
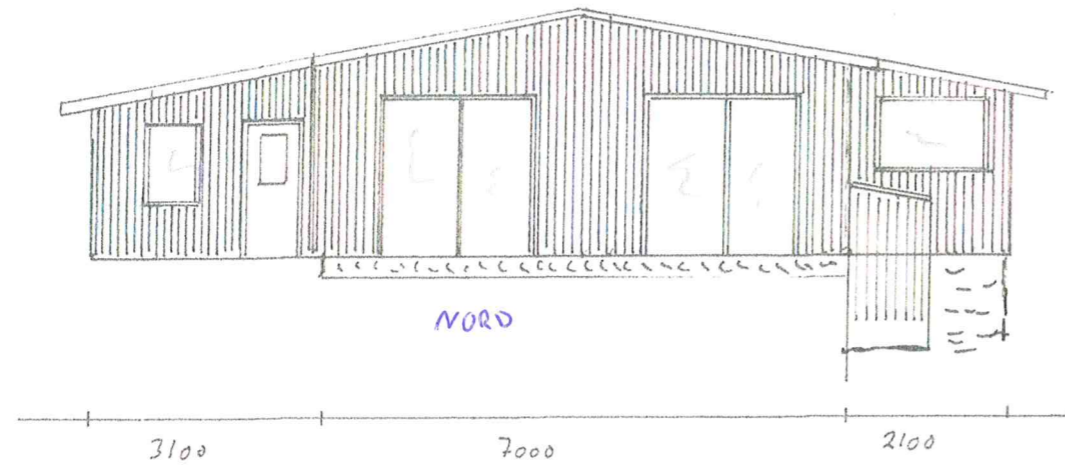

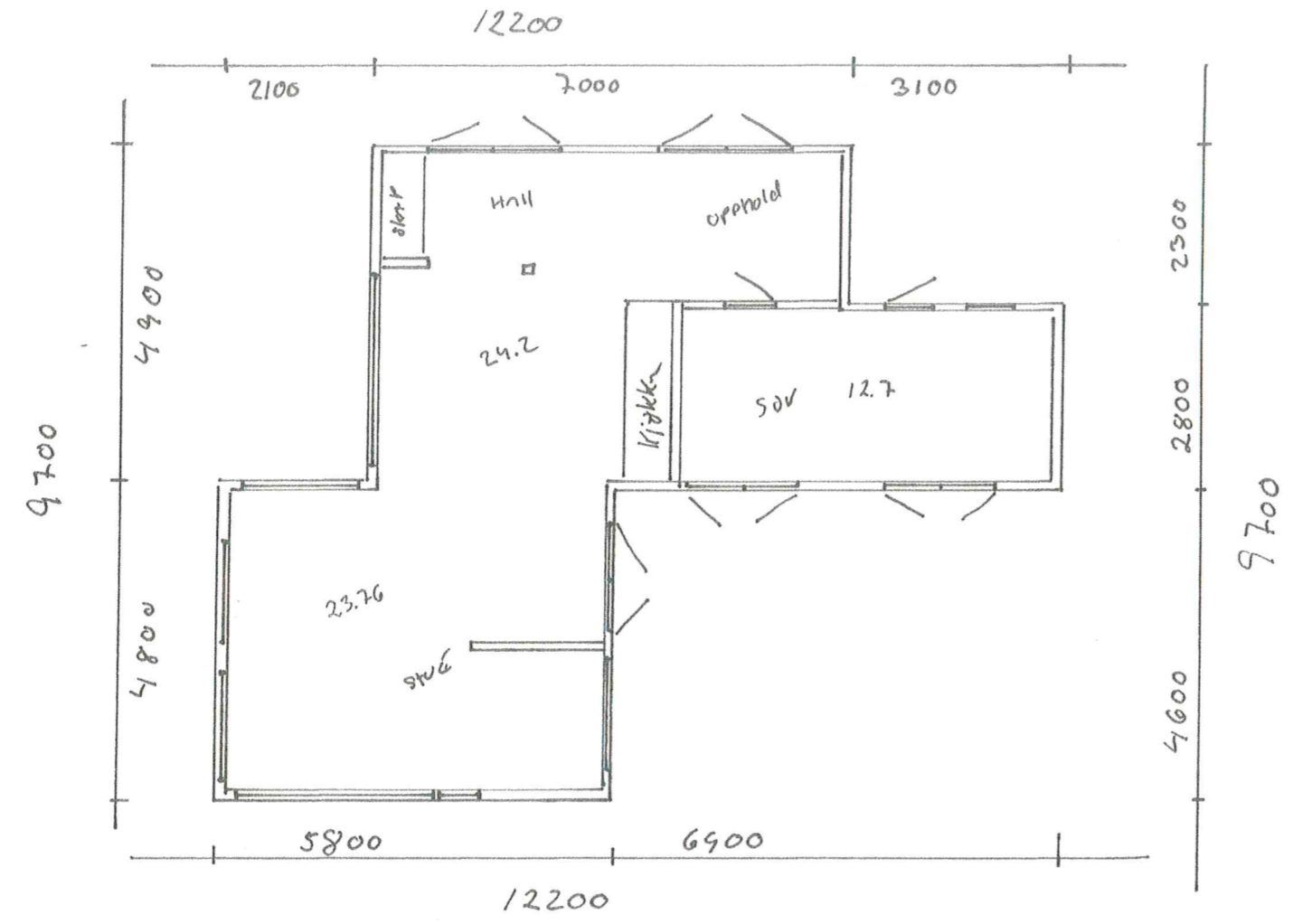
TISLER-II Gnr 34 Bnr 16
 1680 SKJERAAWEN
 MARILYC
 SMIT/FARDE Hvaler Handverk 1/92

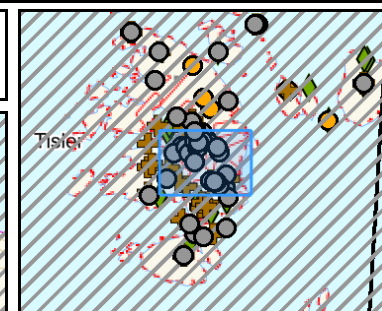
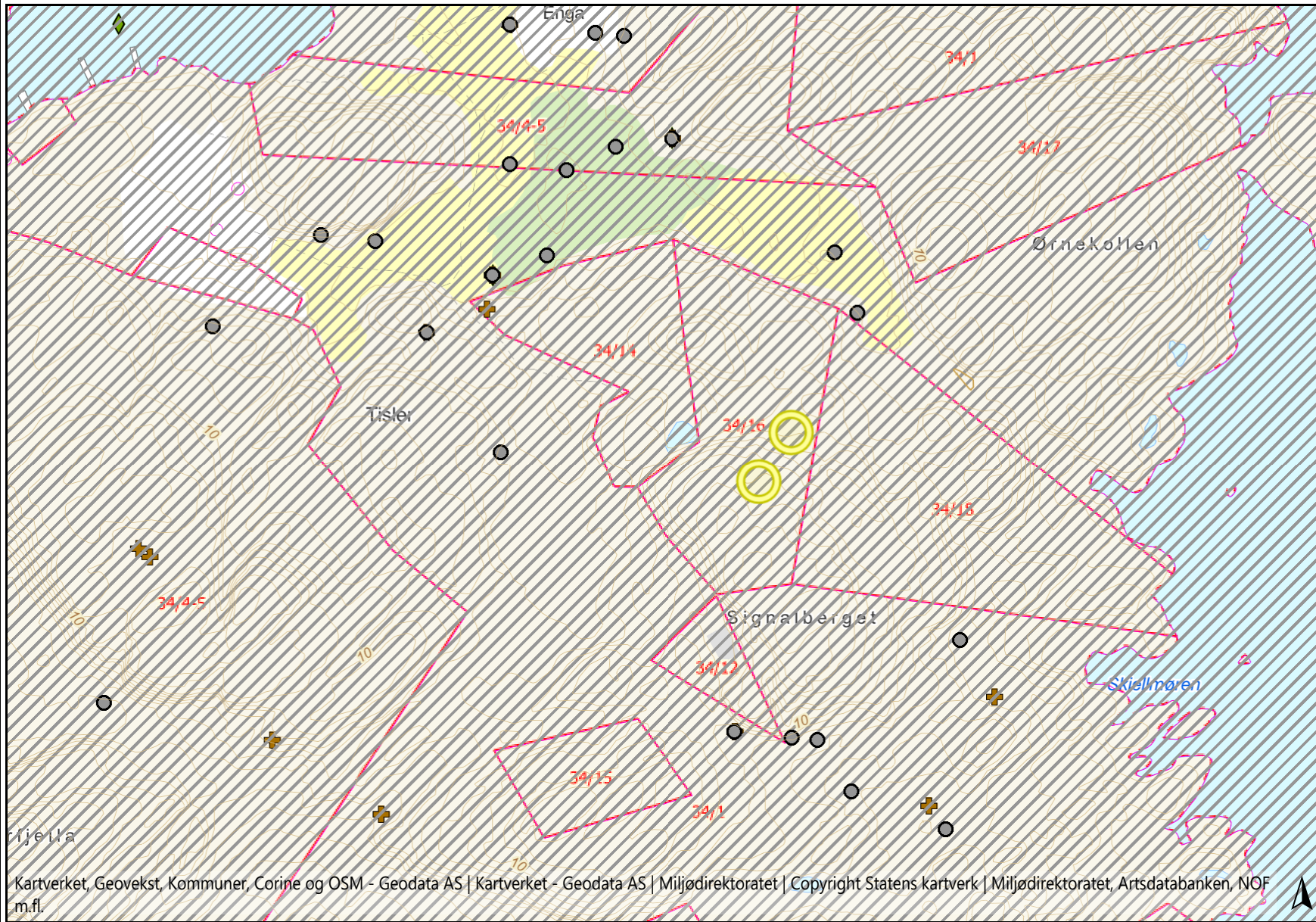

Tisler II Gnr 34 Bnr 16
1680 Skjærholmen
MARIKYE

Plan I

Hvitec Håndtak

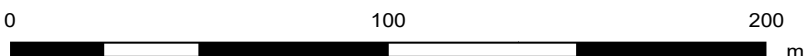

Tegnforklaring

- artnasjonal2
- Alle arter av særlig stor forv.int, punkt
 -
- Alle arter av særlig stor forv.int, omr
 - ▣
- Trua arter, punkt
 -
- Trua arter, områder
 - ▣
- Andre spesielle hensynskrevende arter, punkt
 -
- Andre spesielt hensynskrevende arter, område
 - ▣
- Nær trua arter, punkt
 - +
- Nær trua arter, område
 - ▣

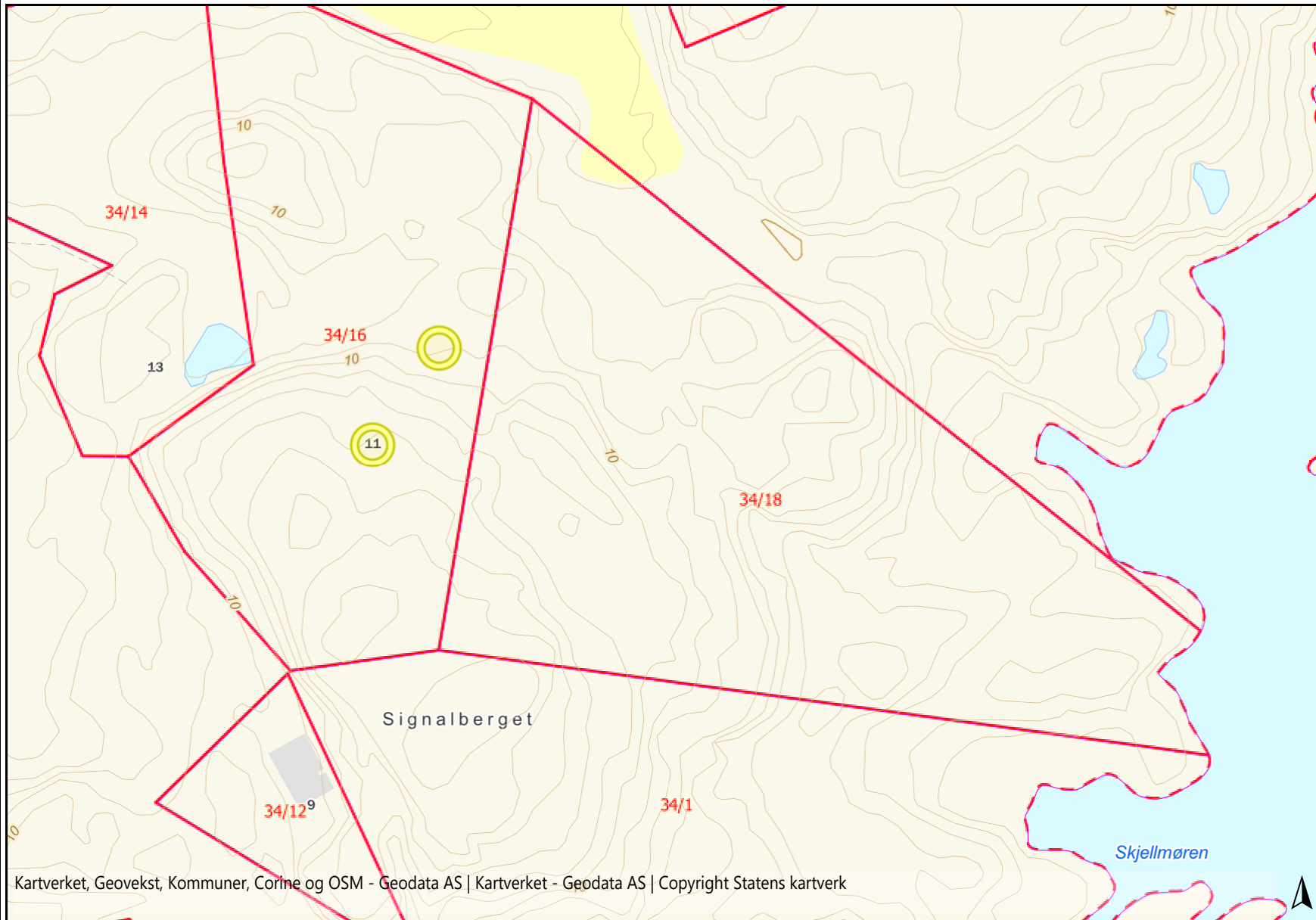
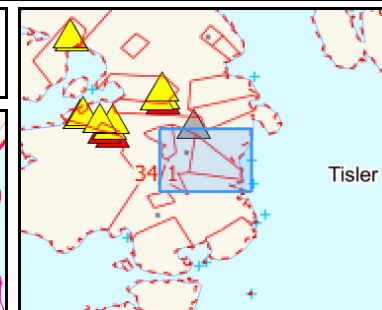
Kartverket, Geovekst, Kommuner, Corine og OSM - Geodata AS | Kartverket - Geodata AS | Miljødirektoratet | Copyright Statens kartverk | Miljødirektoratet, Artsdatabanken, NOF m.fl.

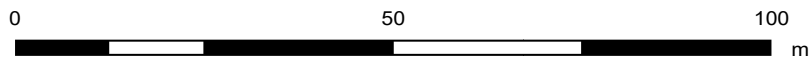
Kartgrunnlag: Kartverket, Geovekst og kommuner.

Kartproduksjon: Statsforvalteren

Kommentarer:
arter og naturtyper

Kartverket, Geovekst, Kommuner, Corine og OSM - Geodata AS | Kartverket - Geodata AS | Copyright Statens kartverk

Kartgrunnlag: Kartverket, Geovekst og kommuner.

Kartproduksjon: Statsforvalteren

Tegnforklaring

GeomapMatrikkelEier

DekTeigFlate

Kommentarer:

Endring av fasader